

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 270/2023-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Tiborom Šafárikom, advokátom, Štúrova 20, Košice, proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 14Co/102/2020 takto

rozhodol:

1. Postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 14Co/102/2020 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Krajskému súdu v Bratislave **prikazuje** v konaní sp. zn. 14Co/102/2020 konať bez zbytočných prietáhov.
3. Krajský súd v Bratislave **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **442,38 eur** a zaplatiť ich jej právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 4. mája 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom krajského súdu v konaní o jej odvolaní v civilnom spore. Krajskému súdu žiada prikázať konať bez zbytočných prietáhov.

II.

2. Sťažovateľka sa žalobou z mája 2015 proti Slovenskej republike domáha náhrady škody 215 400 eur za nesprávny úradný postup. Jej žaloba bola rozsudkom okresného súdu

z 30. mája 2019 zamietnutá. Sťažovateľka proti tomu v júli 2019 podala odvolanie, za ktoré na výzvu okresného súdu v septembri 2019 zaplatila súdny poplatok. Sťažovateľke bola v januári 2020 okresným súdom doručená výzva na doplnenie odvolania, na čo obratom reagovala. Jej odvolanie bolo krajskému súdu predložené 15. júla 2020. Sťažovateľka krajský súd opakovane urgovala o rozhodnutie o jej odvolaní, pričom jej posledné podanie bolo podpredsedom krajského súdu vyhodnotené ako dôvodná sťažnosť na prieťahy v konaní s tým, že bude sledovať plynulosť vybavovania jej vecí.

III.

3. Sťažovateľka poukazuje na to, že v jej civilnom spore bolo už nálezom ústavného súdu z 23. mája 2019 vyslovené porušenie jej ústavných práv prieťahmi v postupe okresného súdu. Zvýrazňuje, že viackrát krajský súd žiadala o rozhodnutie a krajský súd uznal prieťahy v konaní, ktoré ospravedlňoval svojou zaťaženosťou, čo jej však nemožno pričítať. Keďže skorším nálezom ústavného súdu jej bolo priznané finančné zadosťučinenie 500 eur, o priznanie ďalšieho finančného zadosťučinenia nežiada.

4. Krajský súd poukázal na množstvo skôr napadnutých a nerozhodnutých vecí z dôvodu častých zmien v zložení senátu s tým, že v súčasnosti koná sústredene a intenzívne.

IV.

5. Účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti vecí, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02).

6. Konanie o zodpovednosti štátu za škodu pri výkone verejnej moci tvorí obvyklú súčasť rozhodovania súdov. Vec sťažovateľky preto nemožno hodnotiť ako právne ani skutkovo zložitú. Sťažovateľka svojím konaním k dĺžke rozhodovania o jej odvolaní nijako neprispela. Konanie na krajskom súde o odvolaní sťažovateľky trvá takmer tri roky, čo je bez vykonania akéhokoľvek procesného úkonu ústavne neakceptovateľné. Navyše, rozhodnutie o odvolaní nemožno očakávať v krátkom čase, keď v súčasnosti senát rozhoduje veci napadnuté v rokoch 2018 a 2019. Preto postupom krajského súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov a obsahovo zhodného práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, čo je dôvod vyhovenia ústavnej sťažnosti. Do nálezu ústavného súdu krajský súd o odvolaní nerozhodol, preto mu bolo podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázané konať bez zbytočných prieťahov.

7. K personálnym problémom a nadmernej zaťaženosti krajského súdu treba uviesť, že systémové zlyhania správy súdnictva nemôžu byť dôvodom zmarenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov a nezbavujú štát zodpovednosti za prieťahy. Účelom týchto práv nie je pomenovanie príčin prieťahov alebo dospieť k záveru, či majú objektívny alebo subjektívny charakter. Dôležité je rozhodnúť o tom, či k týmto prieťahom v konaní došlo, a odstrániť stav právnej neistoty sťažovateľky.

V.

8. Zistené porušenie základných práv sťažovateľky odôvodňuje to, aby jej krajský súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nahradil trovy konania, ktoré jej vznikli právnym zastúpením a ktorých výška bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, čo za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti 2 x 208,67 eur) spolu s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 12,52 eur) predstavuje 442,38 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. júna 2023

Robert Šorl
predseda senátu